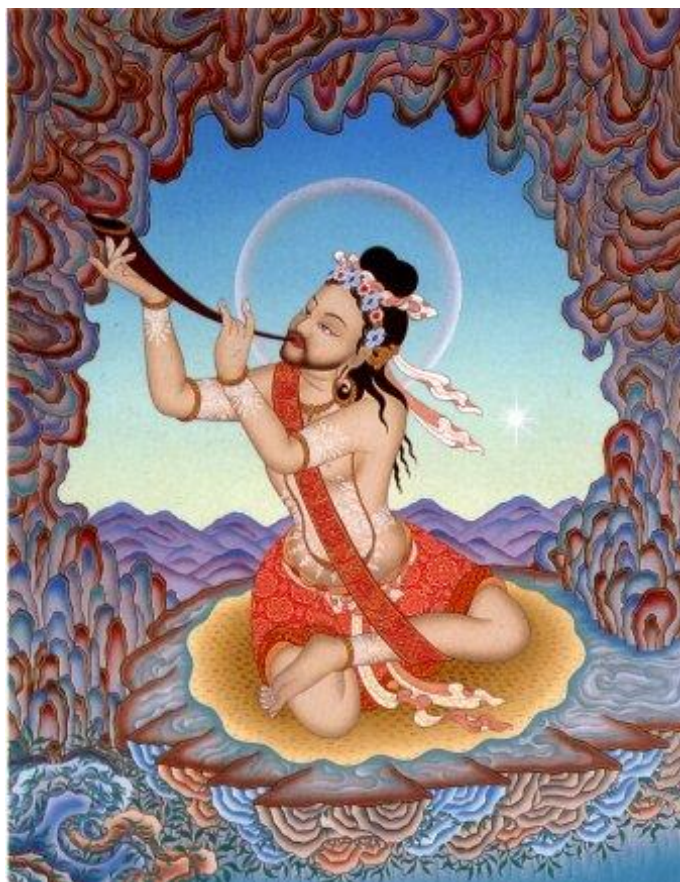

Naropa

(1016 - 1100)

Eksistē atšķirīgi viedokļi attiecībā par Naropas dzimto vietu. Daži biogrāfi apgalvo, ka viņš ir dzimis Bangladešā, bet atbilstoši viņa galvenā skolnieka Marpās vārdiem, Naropas dzimtene ir Lahora Indijā. Viņa dzimta bija ļoti varena un bagāta. Tolaik bija pieņemts izturēties pret Meisteru kā pret karali, tāpēc daži biogrāfi apgalvo, ka Naropa bija princis.

Naropas bērnība un laulība.

Savas dzīves sākuma posmā jauno Naropu apmācīja atbilstoši braminu tradīcijām. Viņa tēvs visdrīzāk bija budists, jo Naropa saņēma budistu izglītību savās mājās. Reiz viņš lūdza sava tēva svētību, lai kļūtu par mūku. Tēvs atteica.

Tad Naropa paziņoja: „Ja nevaru kļūt par mūku, es gribu apprecēties ar meiteni no braminu ģimenes, hindu nacionalitātes, un viņai piemīt mīlestība un līdzietība. Viņas vārds – Sanmo, un viņa ir gaišmate”. Viņš arī piebilda, ka viņai jābūt sešpadsmit gadu jaunai.

Viņa tēvs nodomāja, ka nekur neatradīs šādu meiteni, un devās pie viena drauga pēc padoma. Draugs viņam ieteica neraizēties, pa cik Indija – liela zeme, un kaut kur šāda meitene atradīsies.

Un draugs uzsāka meklējumus. Reiz viņš ievēroja bariņu meitenes, kuras vāca ziedus. Tolaik ziedi parasti tika vākti kā ziedojumi dieviem un dievībām. Tas

nozīmēja, ka meitenes – hindi. Tad sākās lietus, un meitenes devās prom. Viņu ceļš veda pāri upītei, tāpēc viņas pacēla svārkus. Bet tikai viena šķērsoja upīti svārkus nepacēlusī. Draugs saprata, ka šī meitene izceļas no pārējām. Otrā krastā uz ceļa sēdēja nabags, kuram meitene iedeva nedaudz ēdiena. Tāpat drauds ievēroja, ka meitene ir blondā. Viņš panāca meiteni, un jautāja, kāda ir viņas ģimene. Meitene atbildēja, ka esot no bramīnu dzimtas, sauc viņu Sanmo, un viņai esot sešpadsmit gadu.

Draugs ļoti nopriecājās. Viņš atgriezās un izstāstīja, ka saticis vajadzīgo meiteni. Iepriecinātais Naropa tēvs teica dēlam, ka meitene ir atrasta, un drīz tiks lūgta ierasties. Pie meitenes vecākiem tika aizsūtīta delegācija ar lūgumu izdot meitu Naropam par sievu. Līdz tika ņemts tik neskaitāmas dāvanas, ka knapi izvietoja uz simt ziloniem. Tā Samo kļuva par Naropas sievu.

Līdz divdesmit piecu gadu vecumam Naropa dzīvoja mājās. Bet tad viņš un viņa sieva norunāja vēltīt sevi reliģijai, un Naropa devās uz Nalandas Universitāti.

Nalandas universitāte.

Nalandā Naropa apguva budistu filozofiju, sūtru un tantru. Tur viņš kļuva par dižu zinātnieku. Tolaik bija tradīcija citu reliģiju zinātniekiem ar budistu zinībās mācītajiem sacensties debatēs. Uzvarētājs kļuva par sakautā un viņa skolnieku skolotāju. Tamdēļ bija svarīgi, lai strīdu dalībnieki pārzinātu savu priekšmetu ļoti labi. Pretējā gadījumā šī lieta bija ļoti riskanta. Tamdēļ debatēm tika izraudzīti Nalandas universitātes četri labākie skolnieki. Katrs zinātnieks bija atbildīgs par vienu no universitātes četriem vārtiem. Naropa kļuva par dižu ziemeļu vārtu zinātnieku, un piedalījās daudzās debatēs. Tāpat viņš apmācīja skolniekus. Naropa pats bija pilnīgi pārliecināts par savu diženo zinātniskumu. Reiz, kad viņš sēdēja lasīdams tekstus, pār grāmatu nolika kāda ēna. Atgriezies viņš ieraudzīja vecu un ļoti neglītu sievieti. Veča jautāja, ko viņš studē, ko viņš lasa. Naropa atbildēja: „Es studēju Gujasamadža-tantru”. Veča jautāja: „Vari man ko izlasīt?” – „Jā”, - viņš atbildēja un sāka lasīt balsī tekstu. Sieviete tā nopriecājās, ka sāka lēkāt un dejot ap viņu. Naropa pie sevis nodomāja: „Viņa kļuvusi tik laimīga, kad pateicu, ka varu lasīt”. Viņš teica: „Es tāpat saprotu izlasītā jēgu”.

Pēc šiem Naropas vārdiem sieviete noskuma un sāka raudāt. Naropa jautāja: „Tu biji tik laimīga, kad lasīju, bet kad pateicu, ka izprotu izlasītā jēgu, noskumi. Kāpēc?” Viņa atbildēja: „Mani apbēdināja tas, ka tāds dižs zinātnieks kā tu izrādās melis. Visā pasaulē, izņemot manu brāli, nav neviens, kurš saprastu šo vārdu jēgu.” Naropa vaicāja, kas ir viņas brālis un kur tas dzīvo. „Mans brālis – Tilo Šerab Sanpo. Nav zināms, kur viņš dzīvo, bet ja vēlies viņu satikt, varu tev palīdzēt”.

Izdzirdējis Tilopas vārdu, Naropa sajuta sevī ļoti spēcīgu, iepriekš neizjustu satraukumu. Viņa prātā vairs bija tikai doma, kā atrast Tilopu. Viņš vēlējās nekavējoties doties to satikt.

Atgriezies universitātē Naropa lūdza atļauju to pamest, lai dotos tikties ar Tilopu. Visi Nalandas zinātnieki lūdza viņu palikt, un veselus trīs mēnešus Naropa nevarēja doties prom. Savos sapņos viņš redzēja daudz zīmju, kas nozīmēja, ka laiks doties.

Beigu beigās, Naropa paziņoja, ka dosies prom par spīti lūgumiem palikt.

Universitātē viņš paliks tikai tik, cik nepieciešams iesākto mācību pabeigšanai, bet ne pie kā jauna vairs neķersoties.

Tilopas meklējumi un 12 vajadzību mēneši.

Naropa pameta universitāti lai satiktu Tilopu. Viņš saņēma pravietojumu, ka nepieciešams piekopt Čakrasambavas meditāciju, un pabeigt šo meditāciju. Pēc tam, atrodot Tilopu, viņš saņēms iniciāciju.

Viņš sasniedza kapsētu dienvidu Indijā, kur sešu mēnešu garumā piekopa Čakrasambavas meditāciju. Beidzot viņš saņēma dakiņu pravietojumu, ka satiks Tilopu, ja dosies austrumu virzienā. Pārvarot neskaitāmas grūtības, viņš devās uz austrumiem, taču Tilopu tā arī nesatika.

Grūtības bija tik milzīgas, ka Naropa jau bija gatavs no visa atteikties, taču negaidot viņš dzirdēja balsi, kas viņam apgalvoja, ka slinkums – ir dēmonu darbs. Viņš satikšot Tilopu un saņēms Apgaismību tikai tad, ja atmetīs slinkumu.

No šā brīža, viss, kas ticis Tilopas stāstīts, patiesībā bija mācība ceļā Apskaidrības sasniegšanai. Precīzi aprakstīts, kā Tilopa mācīja Naropu un kas ir nepieciešams katram, kas vēlas sasniegt Apskaidrību. Pirmais – jāatmet slinkums, savādāk nav nekādas izredzes sasniegt Apskaidrību; nav Apskaidrība kopā ar slinkumu.

Naropa atmata slinkumu un kļuva ļoti centīgs un cītīgs. Katru dienu un nakti viņš lūdzās Tilopam.

Drīz pēc tā viņš sasniedza šauru pāreju starp klinti un upi. Uz ceļa gulēja slima sieviete. Viņu tā bija apsēdusi spitālībā, ka viņas rokas un kājas tik pat kā bija satrudējušas. Viņa atklepoja asinis, izplatot neizturamu smirdoņu, un no visa ķermeņa izdalījās strutas. Sieviete aizšķērsoja visu ceļu. Ieraugot Naropu, viņa versās pie tā: „Lūdzu piedošanu, bet tā kā nevaru pakustēties, tev vai nu jāpārnes mani uz citu vietu, vai man pārkāpt, vai doties pa citu ceļu.”

Neko nevarēja darīt, degunu aizspiedis un veroties sāņus, pa cik lūkoties uz sievieti bija pretīgi, Naropa pārlēca vecenei pāri. Acumirkli viņa izgaisa, un no debesīm atskanēja balss: „Ja kāds praktizē Mahajānas ceļu, viņam jāpiemīt mīlestībai un līdzcietībai. Pretējā gadījumā viņš nevar praktizēt Mahajānas ceļu, no šā ceļa neiegūs nekādus rezultātus. Viņš tāpat nespēs atrast sev skolotāju. Visas jūtošās būtnes līdzinās mūsu vecākiem, un tāpēc lai praktizētu, nedrīkst izslēgt pat ne vienu. Nepieciešams attīstīt Bodhičitu un palielināt mīlestību un līdzcietību.”

Atkal Naropa devās uz austrumiem meklēt Tilopu. Viņš aizgāja līdz upei, kur satika niknu suni. Suns bija ļoti agresīvs, un Naropu nikni aprēja. Naropa centās suni aizdzīt, bet tas nekustējās ne no vietas. Beigu beigās viņš pārlēca pār suni, jo vēlējās turpināt Tilopas meklējumus. Nekavējoties atskanēja balss: „Ja tu nesaproti, ka visi pasaules radījumi, visās sešās eksistences formās dažādos laikos bijuši tavi vecāki, tu nekad nespēsi satikt ne tikai labu skolotāju, bet pat ne sliktu.” Šie notikumi bija Tilopas mācības.

Nākamais, ko satika Naropa, bija nesējs ar smagu nastu. Naropa vaicāja, vai viņš nezina Tilopu un kur to var atrast. Cilvēks viņam norādīja uz kalna pretējo pusi, kur viņš varēšot satikt kādu, kas spēj sniegt atbildi šim jautājumam.

Tur viņš satika cilvēku un prasīja tam par Tilopu. Cilvēks sacīja, ka zinot kur ir Tilopa, bet pateiks tikai ja Naropa personīgi nocirtīšot dažas galvas. Naropa nodomāja: „Esmu mūks, pandits. Esmu cēlies no ļoti augstas kastas. Kā gan es varu cirst galvas?”

Tikko kā viņš par to padomāja, viss apkārt izgaisa. Atkal balss no debesīm viņam teica, ka ja Naropa vēlas saņemt vēlas saņemt kaut vai kādu Apskaidrību, viņam jāatmet piesaistīšanās savam Ego un lepņība. Bez izpratnes, ka patiesībā „Es” neeksistē, ka nav individualitāte, viņš nespēj saņemt apskaidrību. Šajā brīdī Naropa

saprata, ka visas viņa tikšanās ir mācības. Viņš nozvērējās, ka centīsies mācības saprast.

Viņš turpināja ceļojumu, un sastapa divus cilvēkus, kuri stiepa trešo. Tā vēders bija uzšķērsts, zarnas izvēlušās ārpus, un viņš drausmās kļiedza. Naropa piegāja pie viņiem un vaicāja, vai nezina viņi Tilopu. Cilvēki atbildēja, ka zinot gan par viņu, taču vispirms Naropam jānogriež trešā izveltās zarnas. Naropa nespēja radīt vēl vairāk sāpju un atteicās. Cilvēki pazuda, un balss no debesīm tūlīt sacīja, ka Samsāras pamats – pieķeršanās, konceptuālā piesaiste, ticība reāli eksistējošam „Es”, kas viņam jāatmet.

Tilopa radīja Naropam ekstremālās situācijas tamdēļ, lai sniegtu viņam tiešās mācības. Nav nemaz tik grūti atnest nelielo piesaistīšanos negatīvajām emocijām, bet ekstremālajās situācijās Naropam vēl bija nepieciešams saglabāt prātu tīru, brīvu no jebkādas reaģēšanas. Tas ir ļoti grūti.

Naropa sasniedza vietu, kur viņš redzēja drausmīgu scēnu, kā viens cilvēks lēja verdošu ūdeni otra uzšķērstajā vēderā, no kura gāzās asinis, un no tā sāpju kļiedzieniem dzīslās stinga asinis.

Naropa vaicāja, vai nepazīst viņi Tilopu. Lai saņemtu atbildi, viņam vispirms vajadzēja ieliet kuņģī vēl vairāk verdošo ūdeni. Un atkal Naropa nespēja to izdarīt.

Piepeši cilvēki pazuda un balss no augšas sacīja, ka lamas mācības līdzinās tekošam ūdenim, attīrošam prātu no piemaisījumiem. Un to nevar tikt paveikts ar kaut ko no ārpuses.

Naropam vajadzēja attīrīties no piesaistīšanās fiksētajai idejai, ka viņš ir mūks.

Naropa turpināja ceļojumu, un nonāca brīnišķīgā pilsētā, kuras karalis zināja ko par Tilopu, taču iesākumā piedāvāja Naropam palikt pilī, lai tas atbildētu uz viņa jautājumiem. Ilgu laiku Naropa nodzīvoja pilī ļoti komfortablos apstākļos.

Reiz karalis piedāvāja viņam apprecēties ar savu meitu. Naropa, būdams mūks, noraidīja viņa piedāvājumu. Taču karalis bija ļoti neatlaidīgs, un beigu beigās viņu piekāva. Naropa ļoti saniknojās, un sāka Čakrasambavas meditāciju, lai karalim ieriebtu ar melnās maģijas palīdzību. Un līdzko viņš sāka, pilsēta izzuda un visapkārt pletās smiltis.

Šajā brīdī mācība par atbrīvošanos no vēlmju alkām un dusmām. Pretējā gadījumā iespējamība satikt skolotāju ir izslēgta, bet bez skolotāja atbrīvošanās ir neiespējama. Naropa nodemonstrēja savas vēlmes, palikdams ilgu laiku pilī labos apstākļos, un zaudēja garīgo līdzsvaru, izjūzdams dusmas un naidu, kad viņu piekāva. Bez tā viņš vēl saprata, ka viss ir nereāls, tāpēc mācība beidzās ar apmācību, ka viss visapkārt līdzinās sapnim.

Naropa bija pārliecināts, ka visu laiku viņš ir saticis Tilopu. Lūgdamies Tilopam, viņš turpināja ceļu uz austrumiem. Beigu beigās viņš nonāca pie milzīga meža. Naropa redzēja mednieku un suni, kuri dzinās pakal antilopei. Naropa vaicāja medniekam, vai viņš nezina Tilopu, un kur to atrast. Cilvēks atbildēja, ka zinot, taču lai Naropa vispirms nogalina antilopi.

Naropa prātā modās šaubas, jo viņš taču bija mūks un nedrīkstēja nogalināt nevienu dzīvu būtni. Tajā brīdī antilope un suns izgaisa, bet mednieks viņam teica, ka viņam jāspēj pārvarēt piesaistīšanās savam Ego. Līdzīgi kā bultai, kas nogalina alni, tā viņa sapratnei jāizbeidz pieķerties savam Ego.

Viņam nepieciešams atbrīvot sevi no šaubām. Kamēr tas nenotiks, viņš nespēs satikt skolotāju.

Naropa nonāca ezera krastā, kur satika sirmgalvju pāri. Viņš viņiem vaicāja, vai pazīstot Tilopu, un kā viņu atrast. Viņi atbildēja, ka Tilopu pazīst, taču iesākumā vēloties pacienāt Tilopu ar gaļu. Sieva, gatavojot ēdienu, meta vārošajā ūdenī dzīvas

vardes un zivis. Naropam tika piedāvāta šī zupa. Ieraugot zupā dzīvniekus, Naropam radās šaubas, vai viņš, mūks būdams, to ēst. Bez tam, viņam nāktos ēst vakarā. Kad Naropa tā skatījās uz zupu, vīrs sacīja sievai, ka šis cilvēks – zemākās budisma skolas, Theravādas, sekotājs, pa cik nevarot vakarā ieturēt maltīti.

Pēc tā viņš izsmēla no katla vardes un zivis, pameta tās gaisā, kur tie izstarojās varavīksnē. Sirmgalvis pieteica Naropam, ka, kamēr viņa prātā būs nofiksētas zemākā ceļa idejas, neatrast savu lamu. Pirms izgaist, viņš vēl piebilda, ka nākamajā dienā tiks nogalināti viņa vecāki.

Šī mācība parādīja Naropam nepieciešamību atstāt piesaistīšanos zemākā ceļa (Hinajana un Theravada) fiksētajām idejām.

Nākamajā dienā Naropa satika cilvēku, nogalinošu savu tēvu un rokot zemē bedri, lai savu māti apglabātu dzīvu. Vecāki lūdās Naropam: „Lūdzu palīdzi mums! Mēs tik ļoti mīlējām mūsu dēlu, bet tagad viņš vēlas mūs nogalināt. Palīdzi, lūdzu!”

No jauna Naropa vaicāja par Tilopu. Cilvēks zināja par viņu, bet no sākuma vēlējās lai Naropa palīdzot aprakt viņa māti. Taču vecāku raudas un kļiedzieni bija Naropam neizturami: viņam vēl bija zināmas šaubas par savu apziņu. Negaidot vecāki izgaista. Cilvēks teica Naropam, ka viņam vajagot pilnībā iznīcināt jebkādu divkāršo izpratni un ikkatru pieķeršanos objektam.

Šis pats cilvēks pavēlēja Naropam nākamajā dienā doties lūgt žēlastības dāvanas.

Naropa nosprieda, ka tas nozīmējot, ka viņam būs jāsatiek ubagojošu mūku, kurš varētu palīdzēt Tilopas meklējumos. Tāpēc viņš devās uz klosteri. Pie ieejas Naropa satika dažus mūkus. Vienu no viņiem viņš jau bija saticis agrāk, bet par otru dzirdējis būdams vēl Nalandā. Un tā, viņi ieveda Naropu klosterī.

No jauna viņš jautāja, vai mūki nezinot Tilopu un kut to atrast. Mūki atteica, ka nekad neesot neko dzirdējuši par tādu dižu zinātnieku, bet viņi pazīstot ubagu vārdā Tilopa. Naropa bija pārliecināts, ka beidzot satiks savu skolotāju. Ar dažiem klosterā mūkiem viņš devās uz vietu, kur uz zemes sēdēja cilvēks, kurš sevi sauca par Tilopu.

Pareizam viņš ķēra vardes, cepa tās uz uguns un ēda. Tā, ka Naropa bija pārliecināts, ka viņa priekšā ir skolotājs Tilopa, viņš lūdza ubagu pieņemt viņu par skolnieku.

Cilvēks piekrita, noņēma no sava ķermeņa riekšavu utu, deva tās Naropam, teikdams, ka viņam jāatbrīvojas no visām fiksētajām idejām. Tad viņš pavēlēja utis iemest ugunī. Tā kā netālu atradās klosterā mūki, Naropa sāka šaubīties. To redzot, ubags Naropam sacīja, ka ja viņš neiznīcināšot sevi 51 kausālo projekciju, kuras rodas nosacītā līmenī funkcionējošā apziņā, viņš nekad nespēs satikt īsto lamu.

Naropa turpināja savu ceļojumu, un otrajā dienā nonāca ļoti dīvainā vietā ar daudziem dīvainā izskata cilvēkiem. Viens varēja runāt bez mēles mutē, cits bija kurls, taču skaņas spēja dzirdēt, aklais redzēja, daži gāja bez kājām, liķi dejoja. Lūkodamies uz šo parādību, Naropa galīgi apjuka. Negaidot viņš saprata, ka viņa domas ir izkaisītas, juceklīgas, bet viņam nepieciešams koncentrēties Tilopas meklējumiem. Naropa aptvēra, ka visu laiku gājis pa nepareizo ceļu. Lama, kuru viņš vēlas atrast, jau ir realizējis savu patieso dabu. Lai viņu atrastu, nepieciešams uz viņu koncentrēt savu prātu. Katru reizi, kad Naropa tā rīkosies, lama parādīsies.

Viņa redzētās dīvainās būtnes simbolizēja objekta un subjekta ne realitāti. Redzīgais aklais nozīmē, ka lai izprastu prāta dabu, Mahamudras, nepieciešams saprast, ka nav neviena, kas uz ko skatās. Cilvēks, kurš runāja bez mēles, un skaņas dzirdošais kurlais nozīmē, ka Mahamudru nevar izskaidrot ar vārdiem. Bez kājām ejošais simbolizē prāta bezlaicīgo dabu. Tas ne no kurienes nerodas un nekur neizzūd.

Dejojošie skeleti nozīmē nepieciešamību atbrīvot sevi no objekta un uztverošā prāta uztveršanas idejas, duālās uztveres.

Naropa saprata, ka viss bijis viņa lamas radīts, bet viņš nespēja atšķirt kur bijusi realitāte, kur ilūzija. Viņš noskuma, un sajuta izmisumu, ka nebija bijis tādā prāta stāvoklī, lai to saprastu. Naropa nolēma, ka no šī brīža vairs nekur nedosies, bet tepat sāks meditāciju.

Tā viņš meditēja un domāja, ka nav spējīgs šajā dzīvē sastapt skolotāju. Drosme viņu pameta, tālab viņš nolēma radīt spēcīgu apņemšanos sastapt skolotāju nākamajā dzīvē, pēc kuras sevi nogalināt.

Naropa tvēra nazi, ielika to sev mutē, bet tieši tajā brīdī tieši viņa priekšā parādījās zilās krāsas cilvēks ar sarkanām acīm. Naropa saprata, ka saticis Tilopu. Padevības papildīts, viņš atklājās Tilopam, un vaicāja, kāpēc viņš nav parādījies ātrāk, un kāpēc nav varējis viņu atrast.

Uz ko Tilopa atbildēja, ka kopš tā brīža, kad Naropa sāka viņu meklēt, viņš visu laiku bijis ar viņu. Un tikai paša apziņas piesārņojumi neesot ļāvuši viņam skolotāju ieraudzīt. Dotajā brīdī Naropa esot atbrīvojis apziņu un ieraudzījis Tilopu.

Pirmajā daļā bija stāstīts kā Naropa pārvarēja 12 otršķirīgus šķēršļus, lai tiktos ar Tilopu. Tālāk stāstīts par 12 pamata šķēršļiem, kādus Naropa pārvarēja, lai sasniegtu pilnīgo Apskaidrību.

12 pamata šķēršļi.

Naropa lūdza apziņu atbrīvojošo iesvētību, iestājoties Mahamudrā. Tilopa savādi uz viņu pavērsās, un devās prom. Naropa sekoja.

Viņi nonāca līdz templim ar vairākiem stāviem. Tilopa sāka kāpt augšup, Naropa devās aiz viņa labajā pusē. Sasniedzot augšējo stāvu, Tilopa apsēdās atpūsties pretī sienai. Viņš sacīja: „Ja man ir padevīgs skolnieks, viņš nolēks lejā”.

Naropa nekavējoties lēca. Nokrītot viņš salauza turpat vai visus kaulus, un gulēja, sāpēs vaidēdams, patiesi ciešot. „Neesmu sasniedzis Apgaismību šajā dzīvē” viņš domāja. Viņš sāka skaitīt lūgšanas, kurām vajadzēja palīdzēt satikt Tilopu nākamajā dzīvē.

Kamēr viņš lūdzās, parādījās Tilopa un jautāja: „Kas noticis ar tevi”? „Es nolēcu, tamdēļ, ka mans lama lika to darīt, un tagad šeit guļu, ciešot no drausmīgām ciešanām un salauztiem kauliem. Tas ir šausmīgi. Jūtos tā, it kā būtu jau pa pusei miris” Naropa atbildēja.

„Tu zini, ka ķermenis, patiesībā, ir mūsu darbību un postošo emociju rezultāts. Lūk, kas rada fizisko ķermeni. Tāpēc nav tik ļoti svarīgi, vai tev tas ir vai nav. Tašu man ir dažas metodes, saņemtas no dakinēm” sacīja Tilopa. Viņš pārvilka ar roku pār Naropas ādu, pilnībā viņu izdziedinot. Pēc tā Tilopa sniedza Naropam Demčog-Tantras mācību. Pēc tā viņš sacīja Naropam: „Tas, ka tev šeit tagad vajag meditēt, atbrīvo tevi no apziņas pieķeršanām”.

Naropa jātāja: „Es zinu, lai atbrīvoties, man jāatbrīvojas no savas neziņas. Es nespēju saprast, kā viss eksistē un neeksistē vienlaicīgi. Es zinu mērķi, bet ne ceļu. Kas man jādara?”

„Tev vajag saprast, ideja, ka visi priekšmeti eksistē, nepareiza, un ka ideja, ka viss neeksistē, tāpat ir nepareiza. Jebkura parādība – ilūzija. Tev vajag sakoncentrēt savu apziņu šīs ilūzijas izprašanai, bet šī izpratnes atziņa atrodas tavas apziņas nepārtrauktībā”.

Naropa par to meditēja vienu gadu. Šajā laikā Tilopa reizēm uzvedās te kā bērns, te kā jukušais. Viņš rīkojās ļoti dīvaini. Nekad nevarēja zināt, ko viņš darīs nākamajā brīdī. Tā Tilopa uzvedās, lai rādītu, ka viss ir līdzīgs ilūzijai un nereāls, neatkarīgi no tā, ka saprātīgi vai bezprātīgi.

Pēc gada Tilopa pienāca pie Naropas un vaicāja: „Kāpēc tu man nelūdz turpmākās instrukcijas?”

Naropa tūlīt sāka viņam ziedot mandalu un lūgt tālākos norādījumus. Atka Tilopa devās prom, bet Naropa sekoja.

Viņi nonāca milzīgā tuksnesīgā laukā, kura centrā trakoja milzīga uguns liesmas. Tilopa piegāja pie uguns un teica: „Ja man būtu patiesi padevīgs skolnieks, viņš ielēktu ugunī”. Naropa ielēca ugunī un smagi apdedzinājās. Viņa ciešanas bija šausmīgas.

Tilopa pienāca un jautāja: „Kas noticis ar tevi tagad?” „Mans ķermenis apdedzis un mana apziņa cieš”. „Sadedzināt pieķeršanos Ego ir labi, un man ir prakse un norādījumi elementu vienādībai” Tilopa atteica. Viņš pieskārās Naropas ādai, viņu pilnīgi izdziedinot, pēc kā uguns izzuda.

Pēc tā Tilopa norādīja Naropam, ka visam piemīt viens veids, nav atšķirības starp iepriecinājumu un nelaimi, veselību un slimību. Viņš apmācīja Naropu sešos vienādības veidos, tādā nozīmē, ka visām parādībām ir viena būtība.

Pēc tam Naropa palika mežā ar Tilopu, kurš uzvedās ļoti dažādi. Reizēm viņš rīkojās kā dzīvnieks, reizēm kā dižs jogs, reizēm kā jukušais. Šajā laikā Naropa nodarbojās ar savu praksi. Reizēm viņš devās uz tuvējo ciematu pēc pārtikas un nesa Tilopam. Viņš tāpat apkalpoja Tilopu.

Reiz, kad Naropa devās uz ciematu, tur tajā laikā bija ieradušies daudz cilvēku no pilsētas. Viņš ieguva ļoti daudz laba ēdamā, ko aiznesa Tilopam. Tilopa bija tiešām apmierināts un sacīja: „O, tas brīnišķīgi, ēdiens ir tik labs”. Viņš daudz runāja un baudīja gaļu.

Nodomāja Naropa: „Jau tik ilgi esmu bijis kopā ar Tilopu, un šī ir pirmā reize, kad viņš izturas kā normāls cilvēks. Viņš, šķiet tik tiešām apmierināts ar to ko viņam atnesu; viņš runā ar mani, viņš ir ļoti laimīgs. Varbūt man vajag iet un atnest vēl viņam ēdamo?”

Viņš jautāja Tilopam, kurš atteica: „Lūgt ēdienu ziedošanu veidā var tikai vienreiz. Tāda šejienes tradīcija. Ja tu dosies, var rasties problēmas. Bet tu vari iet. Kāpēc gan ne? Paņem ūdeni. Ja notiek kas slikts, izšļakstini ūdeni. Ja nepalīdzēs, ņem šo koka zobenu un izdari ar to trīs apgriezienus gaisā. Un viss būs labu. Un tā, ej un paņem pārtiku”.

Naropa devās uz ciematu, un pa cik nevarēja atkal lūgt ēdienu, nozaga to. Kad viņš mēģināja aiziet, ļaudis pamanīja, ka viņš ir tiem nozadzis. Naropa izšļakstīja ūdeni, un ūdens pārvērtās par ezeru, aizšķērsojot ceļu viņam sekojošajiem cilvēkiem.

Kad viņš izmantoja zobenu, tas pārvērtās par šķēršļiem, bet pa cik šķērslis bija no koka, ļaudīm to bija viegli iznīcināt to nodedzinot. Notvēra Naropu un smagi piekāva. Beigu beigās, viņš atgriezās pie Tilopas sasists un rētām klāts.

„Nav problēmu” teica Tilopa, piebilzdam, ka viņam ir dažādi nodošanas norādījumi. Iesākumā viņš Tilopu izdziedēja, un pēc tam sniedza norādījumus kas saucās norādījumu Prāta spogulis.

Naropa palika pie Tilopas turpināt praksi. Reiz Tilopa negaidot aizgāja uz vietu kur bija ļoti dziļš dīķis, kurā mudzēja dēles. Naropa sekoja viņam. Kad naropa nonāca pie dīķa, Tilopa sēdēja iegrimis dziļā meditācijā. Naropa piegāja pie viņa, piedāvāja mandalu, paklanījās un lūdza norādījumus. Tilopa sacīja: „Ja man ir labs skolnieks, viņam jāklūst par tiltu, lai es varētu pāriet pār dīķi”.

Naropa nekavējoties nogūlās dīķī tā, lai Tilopa varētu pa viņu pāriet otrā krastā. Kāpjot pāri, Tilopa sparīgi uzmina uz Naropas muguras, un vēl palecās. Naropa iestīga dūņās. Tā bija šausmīga pieredze. Ūdens bija ledains, un viņš tikko nenoslīka. Viņa ķermeni noklāja asinsūcējas dēles.

Tilopa viņam vaicāja: „Kas lēcies? Tas ir nepatīkami?”

„Jā, tas ir ļoti sāpīgi. Dēles mani ēd, un ļoti auksti. Tas ir šausmīgi.”

Tilopa atbildēja: „Nav problēmu. Es varu dot tev norādījumus, kas palīdzēs tev sasildīties un nejust jebkādas sāpes. Man ir Tukšumā balstīti Iekšējā Siltuma norādījumi”. Tilopa izdziedēja Naropu un tad sniedza viņam Tumo (Iekšējā siltuma joga) prakses pilno nodošanu.

Kamēr Naropa praktizēja Tumo, pagāja otrs gads. Tilopa, kā jau parasti, uzvedās dīvaini. No jauna Naropa piedāvāja viņam mandalu un lūdza turpmākos norādījumus. Tilopa viņam lika nocirst desmit bambusa gabalus, noklāt ar eļļu, apdedzināt, un vēl noasināt. Tad Tilopa ņēma noasinātās nūjas un ietrieca tās Naropas ķermenī. Pēc kā viņš aizgāja. Naropa cieta šausmīgas sāpes.

Kad Tilopa atgriezās, viņš vaicāja: „Kas ar tevi noticis?” „Esmu caurdurts ar bambusa nūjām, tas ļoti sāp. Domāju, ka laikam miršu.”

Tilopa uzlika roku, sāpes un rētas izzuda. Pēc tā Tilopa nodeva Naropam mācību par Iluzoro Ķermeni.

Naropa praktizēja šo mācību vienu gadu. Šajā laikā Tilopa uzvedās kā jau parasti.

Nākamajā gadā Tilopa pienāca pie Naropas, un cieši skatoties uz viņu vaicāja:

„Vēlies lūgt man norādījumus?”

Naropa ātri piecēlās, veica paklanīšanos un lūdza norādījumus. Tilopa pagriezās un gāja. Naropa sekoja, un drīz viņi nonāca pie liela, smiltīm klāta līdzenuma. Tālumā viņi redzēja pa smiltīm ejošu cilvēku.

Naropa teica: „Ja man ir labs skolnieks, viņam jāiet un jānoķer to cilvēku, savādāk tas man nodarīs kaitējumu”.

Naropa skrēja ķert, taču nespēja. Viņš skrēja tam visu laiku pakaļ, nespēdams satvert. Beigu beigās, spēkus zaudējis, Naropa nokrita gar zemi. Tilopa pienāca un jautāja: „Kas noticis?” Naropa stāstīja, ka centies, mēģinājis satvert bēgli, bet tas visu laiku aizslīdējis no viņa, it kā būtu fantoms vai kāda mirāža.

Tilopa teica: „Tas ir līdzīgi Sansārai. Visi cenšas sasniegt to, kas patiesībā neeksistē. Tā ir Sansāras problēma. Tagad tev došu Sapņu Jogas norādījumus – ka viss līdzīgs sapnim.” Pēc kā Tilopa nodeva norādījumus par Sapņu Jogu.

Vēl gadu Naropa praktizēja Sapņu Jogu. Šā perioda laikā Tilopa atradās meditācijā. Viņš neko neēda un nesarunājās. Pēc gada Tilopa aizgāja. Naropa viņam sekoja, piedāvāja mandalu un lūdza tālākos norādījumus. Taču Tilopa neko neatbildēja. Viņi devās tālāk, un viņiem pretī nāca ministra dēla kāzu procesija.

To pamanījis, Tilopa sacīja Naropam: „Ja man būtu labs skolnieks, viņš aizietu un novilkto līgavaini no zirga. Viņam jāsatver līgava aiz matiem un jācenšas viņu iegūt.”

Naropa neko neatbildēja un darīja kā Tilopa lika. Protams, ļaudis piekāva Naropu. Tilopa piegāja pie Naropas, kurš vēl elpoja. Viņš pieskārs un no jauna izdziedēja tā rētas. Tajā laikā viņš nodeva Naropam Skaidrās Gaismas mācības norādījumus.

Nākamo gadu viņi pavadīja kopā, un Naropa praktizēja Gaismas Jogu. Tilopa uzvedās dīvaini, te kā bērns, te kā jukušais.

Kad Naropa lūdza tālākos norādījumus, Tilopa tikai noteica, ka katrs, kas vēlas vairāk norādījumus, lai iet tieši aiz viņa. Tad viņš devās ceļā, un Naropa sekoja. Tā viņi gāja ilgu laiku, līdz satika procesiju ar karali un karalieni. Tilopa teica: „ja man būtu labs skolnieks, viņš notriektu karali no zirga”.

Naropa tā darīja, un rezultātā gandrīz gāja bojā. Tilopa piegāja pie viņa, izdziedēja brūces un teica: „Iemesls, kāpēc tev sāp, ir tas, ka tu vēl joprojām neesi iznīcinājis savu Ego. Tu vēl esi pieķēries savam Es. Tūlīt tev sniegšu Phova (apziņas pārneses joga) mācību. Un tā, nākamo gadu Naropa piekopa Phova praksi.

Pēc gada Naropa atnāca pie Tilopas pēc jaunām instrukcijām. Uz liela lauka viņi satika princi ar dažiem kalpiem.

Tilopa teica Naropam: „Pagaidām vēl nav pārāk daudz ļaužu. Tev vajag iet pie prinča, iesist viņam, atņemt rotaslietas un pēc tam atgriezties pie manis. Ja rodas problēmas, pasauc mani.”

Naropa piekāva princi, atņēma rotaslietas un skrēja atpakaļ. Bet kalpi, un liels skaits kareivju, kas bija atradušies netālu, metās viņam pakaļ. Naropa iekliedzās: „Tilopa, palīdzi man, aizstāvi mani!” Kad viņš aizskrēja pie Tilopas, zaldāti Naropu panāca. Tilopa kareivjiem vaicāja: „Ko viņš nodarījis?” „Viņš piekāvis princi un nolaupestis tā rotaslietas”. Tilopa atbildēja: „Tas ir ļoti slikti. Mums viņš jāsoda”. Kopā viņi piesita Naropu pusdzīvu.

Pēc tā Tilopa jautāja, kas noticis. Naropa sacīja: „Mani piekāva, un kaut tu solīji man palīdzēt, to nedarīji. Man šķiet, es mirstu”.

Tilopa viņu izdziedēja un tad sniedza viņam Phova Dondžung (Provas veids, kur apziņu nosūta tikko mirušas būtnes apziņā).

Naropa nodarbojās ar šo specifisko praksi veselu gadu, un tad atkal ieradās pie Tilopas pēc instrukcijām.

Tilopa pavēlēja Naropam apprecēties ar Dharmu praktizējošu meiteni. Sekojot viņa padomam, Naropa apprecējās. Iesākumā laulātie viens otram patika, bet pēc tam izauga problēmas, un viņi bieži strīdējās. Naropa izjuta ļoti dziļu nemieru dēļ šīs situācijas. Tajā laikā pie viņa atnāca Tilopa, un vaicāja, par ko tā noraizējies. Naropa paskaidroja, ka abi ar sievu pārdzīvojot ļoti grūtus laikus.

Tilopa atbildēja: „Šīs problēmas rodas no tavām fiksētajām idejām, ka viss ir divdabīgs. Tev vajag atteikties no divdabīgās domāšanas un naida un balstīties uz tantrisko līgavu”.

Tilopa pēc tam nodeva Naropam norādījumus Karmamudras praksē. Nākamajā reizē, Tilopa sacīja Naropam, ka viņš esot lauzis mūka solījumus, jo piekopj dzimumdzīvi ar savu sievu. Tāpēc, viņam sevi jāsoda. Kā rezultātā, Naropa ņēma akmeni, un sita par savu dzimumorgānu, līdz zaudēja samaņu. Tilopa pilnībā viņu izdziedēja.

Tilopa prasīja Naropam kā ziedojumu viņa sievu. Naropa to izpildīja, un sieva kādu laku palika pie Tilopas. Taču, viņa mīlējās arī ar Naropu, kas ļoti sadusmoja Tilopu, un viņš piekāva abus. Tomēr Naropa nezaudēja ticību Tilopam.

Rezultātā Tilopa sniedza viņam Mahamudras Mirgojošās Gudrības mācību.

Tilopa devās prom, un Naropa viņam sekoja. Viņi gāja ļoti ilgi, un kad Naropa sāka nogurt, Tilopa apsēdās. Naropa piedāvāja viņam mandalu, bet tajā vietā bija ļoti putekļains. Nebija ūdens ar ko nomazgāt putekļus. „Izmanto tam savas asinis” sacīja Tilopa.

Naropa sagrieza sevi un ar savām asinīm aplaistīja zemi, lai attīrītu to no putekļiem. Tā viņš piedāvāja savu mandalu.

Tilopa sniedza viņam Bardo norādījumus.

Naropa praktizēja šo mācību vienu gadu. Reiz viņi nokāpa pie upes, un Naropa lūdza turpmākos norādījumus. Un viņš saņēma pēdējo instrukciju. Tilopa paņēma viņa kurpi un iesita Naropam pa galvu, teikdams, ka vairs nav ko mācīt. „Pēdējā atbrīvošanās tavā personīgajā apziņā”.

Tajā brīdī pēdējie aptumšojumi Naropas apziņā izgaisa. Naropa apzinājās Mahamudru. Divpadsmit gadus Naropa bija pavadījis ar Tilopu, saņemot un praktizējot viņa norādījumus, kuri bija metodes, kas palīdzēja viņam novērst visas grūtības. Šajā laika periodā viņš pārvarēja divpadsmit pamata šķēršļus un sasniedza stāvokli, no kura vairs nebija atgriešanās Sansārā. Tas, ka Naropa vienas dzīves laikā spēja sasniegt pilnīgu Apgaismību, notika tāpēc, ka viņš spēja sekot Tilopam bez

jebkādām šaubām. Tas ir Vadzājanas ceļa piemērs. Ja lama ir kvalificēts skolotājs, un skolnieks disciplinēts, tad rodas apstākļi sasniegt Apgaismību viena dzīves laikā.

Naropa turpmākos trīs gadus pavadīja kopā ar Tilopu, kurš viņu dažādās dzīves situācijās apmācīja jogu. Pēc tā Naropa divdesmit vienu gadu dzīvoja Pulaharā. Šajā laikā viņš apmācīja skolniekus. 85 gadu vecumā viņš aizgāja uz dakiņu tīro zemi.

Ir dažādi apraksti par veidu, kādā Naropa atstājis šo pasauli. Vieni saka, ka viņa ķermenis palicis, citi, ka izgarojis. Vistuvākie viņa skolnieki apgalvo: „Pirms nāves viņš parādījās Hevadžaras (viena no nozīmīgākajām tantras budisma aizsardzības dievībām) veidolā, un šajā formā visiem mācekļiem sniedza Hevadžaras norādījumus. Pēc tā visa Hevadžaras mandala viņā izstarojās, un viņa Hevadžaras forma izstarojās tibetiešu A burta formā, kas tāpat pilnībā izstarojās”. Tā viņš aizgāja.

Par mahamudru – visas parādības ir mūsu pašu prāts.

Redzēt ārējo pasauli ir prāta maldi

Tās būtība – sapnim līdzīgs tukšums

Paša prāts – tikai domu kustība

Bez savas dabas, tā enerģija – vējš

Tā būtība – tukšums, līdzīga debesij

Visas dharmas atrodas līdzsvarā, kā izplatījums